

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 252-1874)

Originalt emne

Laan

Laan/Kommunens Laan

Vandforsyning og Vandværk

Vandforsyning og Vandværk/Nedlægning af Hovedledninger

Vandforsyning og Vandværk/Vandafgift

Vandforsyning og Vandværk/Vandindlæg og Vandforsyning

Vandforsyning og Vandværk/Vandværk og Vandforsyningsanlæg

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 4. februar 1875](#)
- 2) [Byrådsmødet den 18. februar 1875](#)
- 3) [Byrådsmødet den 25. februar 1875](#)
- 4) [Byrådsmødet den 4. marts 1875](#)
- 5) [Byrådsmødet den 18. marts 1875](#)
- 6) [Byrådsmødet den 9. april 1875](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 4. februar 1875 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 252-1874)

Fra Vandværksudvalget var modtaget en Skrivelse af 30. januar, hvori det foreslaar, at Vandværkets Anlægskonto afsluttes saaledes, at Udgifterne til Rørledninger i Gader og

Veje, som Byraadet fremtidig maatte lade lægge til Udvidelse af det bestaaende Rørnet, ikke paaføres Vandværkets oprindelige Anlægskonto, der saa aldrig vilde blive afsluttet, men optages paa Byens ordinære Budget og altsaa komme til aarlig Paaligning ligesom Byens andre Udgifter, Hvad derimod angaar Stikledningerne fra de i Gaderne nedlagte Rørledninger til Bygningernes Facader, foreslaar Udvalget, at Udgifterne herved fra 1. Juli 1875 overgaa til Afholdelse af de Bygningers Ejere, der ønske Vand fra Vandværket indledet til deres Ejendomme, idet disse Udgifter, naar Anlægskontoen er afsluttet, fremtidig skulle udredes ved Paaligning paa Indbyggerne, og det formentlig vilde være urigtigt at lade disse bære Udgifter, som kun komme de private Ejere til gode. Udvalget ønsker dog, at Byraadet vil vedtage den Forandring i Vandværksregulativets § 2, at det altid er Vandværkets Bestyrelse selv, som lader Rørledningerne i Gaderne anbere, Rørerne til Facadelinien nedlægges og stophanen anbringe, saa at disse Arbejder vel foretages for Bygningsejerens Regning, men ikke efter hans Foranstaltning, hvorimod Resten af Husledningerne kan anbringes ved, hvem ejeren dertil maatte antage.

Endvidere foreslaar Udvalgets Flertal, at Afgiften for Vand til Næringsbrug, der ved Regulativet af 19. Decbr. 1872 § 5 fastsattes til 16 fz pr. 100 Tdr. (12 Fz pr. 100 Tdr. for dem, der bruge over 100,000 Tdr. aarl.), men af Byraadet under 6. Aug. 1874 blev, fra 1. Januar 1875 at regne, forandret til respektive 35 og 25 Øre pr. 100 Tdr., fra Juli forandres til det Beløb, som Tdr. Vand i Virkeligheden Koste Kommunen, hvilket efter en Beregning af Stadsingeniøren er 37 fz. eller 77 Øre. Udvalgets Mindretal (Kjær) er ikke enig i, at Afgiften forhøjes i den grad som foreslaaet, men indstiller, at Afgiften, resp. 35 Ø. og 25 Ø., forhøjes med 10 Øre, altsaa til 45 Ø. pr. 100 Td. og til 35 Ø. for dem, hvis aarlige Vandforbrug overstiger 100,000 Tdr. Aarlig.

Byraadet tilendebragte Sagens første Behandling. (Se Mødet d. 18. Febr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 18. februar 1875 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 252-1874)

Ved anden Behandling af Vandværksudvalgets i Mødet den 4. Febr. ommeldte Forslag besluttede Byraadet at lade Vandværkets Anlægskonto afslutte og at gjøre Indstilling til Ministeriet om, at dels de Beløb, der allerede ere afholdte i 1874, dels de, som endnu efter

Indstilling fra Udvalget maatte besluttet afholdte for 1875, udredes af Laanet for 1874. Endvidere vedtog man herefter at lade Hovedledningerne lægge efter Votering paa Budgettet og at forandre Vandværksregulativet af 19. Decb. 1872 § 2 andet Stykke saaledes, at Terminen 1. Januar 1874 forandres til "indtil videre", dog saaledes at gratis Indlæg af Vand til Husfacaderne bortfalder, saasnart en Gadeomlægning har fundet Sted og de vedkommende Husejere ikke, efter forudgaaet Opfordring fra Brolægningsudvalget, have ladet foretage Indlæg i deres Ejendomme.

Behandlingen af Udvalgets Forslag om Betalingen for Vand til Næringsbrug vedtog man at udsætte indtil videre, (fjr. Mødet 18. Marts). (Se Mødet den 25. Febr..)

Uddrag fra byrådsmødet den 25. februar 1875 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 252-1874)

Fra Vandværksudvalget var modtaget en Skrivelse af 22. Febr., hvori det indstiller, at foruden det Beløb til Vandværkets Anlæg, der i 1874 er afholdt, men hvortil ikke haves bevilgede Midler, nemlig 5,379 Rd. 54 Sk.,

følgende Summer dækkes af Laanet af 1874:

1. til den af Byraadet approberede Ledning fra Munkeport til Paradisgade 2,000 Rd. " Sk.
2. til en Ledning gennem Werners Toft til Forbindelse af Ledningerne mell. Nørrealle, Gaden forbi Olsens Hus og Teglgaaardsstræde 1,900 Rd. " Sk.
3. til Vandværkspladsens Kultivering ... 500 Rd. " Sk.
4. til Montering af Udvalgets Værelse paa Vandværksbygningen 150 Rd. " Sk.
5. til en Telegrafledning fra Beholderen til Vandværket 750 Rd. " Sk.
6. til Vandure paa Oplag 500 Rd. " Sk.
7. til Anlæg af Stikledninger i 1875 2,500 Rd. " Sk.
8. til uforudsete Udgifter 906 Rd. 93 Sk.

Lateris 14,586 Rd. 47 Sk.

Transport 14,586 Rd. 51 Sk.

Da de til Udgift paa Vandværkets Anlægskonto opførte Beløb minus de foranførte 5,379 Rd. 54 Sk. ifølge Kæmnerens Opgivende udgjøre 187,413 Rd. 45 Sk.

vil Vandværkets Anlægskonto udgjøre 202,000 Rd. " Sk.

eller 32,000 Rd. ud over den oprindelige Beregning.

Udvalget tilføjer, at det ikke anser Udgiften til et eventuelt Springvand paa Storetorv for at vedkomme Vandværkets Anlæg, og at Udgiften til offentlig Opstandere kan afholdes paa de aarlige Budgetter.

Byraadet bifaldt Udvalgets Indstilling, dog saaledes, at Udgiften under Nr. 5 bortfalder, og at Udgiften under Nr. 8 nedsættes med 250 Rd. (Se Mødet 4. Marts.)

Uddrag fra byrådsmødet den 4. marts 1875 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 252-1874)

Man underskrev en Skrivelse til Indenrigsministeriet om Approbation paa, at en Del Udgifter vedkommende Vandværket maa afholdes af Laanet af 1874, saalydende:

I Skrivelse til Indenrigsministeriet af 25. September 1873 tillod Byraadet sig at gjøre Rede for de udgifter, Byen indtil Udgangen af Aaret 1872 havde haft i Anledning af Anlægget af det i Ministeriet under 27. Maj 1869 approberede Vandværk, og begrundede derpaa en Indstilling om til Vandværkets Udgifter at faa Tilladelse til at bruge Resten af det Bidrag til Kystbeklædningen, som Mejlgedes Beboere havde paataget sig at udrede. Den fornødne Bemyndigelse i saa Henseende blev given ved Ministeriets Resolution af 21. Oktober 1873, os meddelt ved Stiftamthusets Skrivelse af 24. f. M.

Udgifterne ved Vandværkets Anlæg havde derefter til Udgangen af 1872 udgjort. 174,711 Rd. 15 Sk.

Disse Udgifter ere i 1873 forøgede med 10,468 Rd. 37 Sk.

og i 1874 med 7.613 Rd. 47 Sk.

Der staar endnu til Rest at afholde Udgifterne til 2 Hovedledninger med 3,900 Rd. " Sk.

til Anlæg af Husledninger iaar 2,500 Rd. " Sk.

til Kultivering af Vandværkets Plads .. 500 Rd. " Sk.

til Vandure, Montering af et Værelse paa Vandværksbygningen 650 Rd. " Sk.

til øvrige Udgifter 656 Rd. 93 Sk.

Hele Udgiften til Vandværkets Anlæg vil herefter blive 201,000 Rd. " Sk.

Byraadet ønsker dermed at afslutte Kontoen for Vandværkets Anlæg, saa at de fremtidige Udgifter til Hoved- eller Husledninger optages paa Byens aarlige Overslag over Indtægter og Udgifter. Men til Dækning af den hele Sum 201,000 Rd. " Sk. haves ikkun dels til Disposition fra Laanet hos "Bikuben" paa 300,000 Rd., optaget i 1869, dels som Rest af Mejlgaades Boboeres Bidrag 187,413 Rd. 45 Sk.

Der mangler altsaa et Beløb af 13,586 Rd. 51 Sk.

eller 27,173 Kr. 2 øre,

og Byraadet tillader sig derfor herved at indgaa med Indstilling om, at det maa tillades at tage dette Beløb af det ny med Indenrigsministeriets Approbation forrige Aar hos "Bikuben" optagne Laan paa 600,000 Rd. eller 1.200.000 Kr." (Se Mødet 9. April).

Uddrag fra byrådsmødet den 18. marts 1875 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 252-1874)

Fra 4 Byraadsmedlemmer, nemlig Mørk, Spliid, Hald og Kraiberg, var modtaget følgende Forslag til Forandring i Regulativet for Vandafgiften:

Undertegnede foreslaa taget under Overvejelse at indføre en forandret Vedtægt for Vandforsyningen paa Grundlag af følgende Hovedbestemmelser:

1. Fra 1ste Januar 1876 leveres Vand til Husbrug uden særlig Afgift for Brugerne.

Enhver Familie kan anbringe een Hane i sin Lejlighed, foruden en fælles Vandhane i Gaarden, uden særlig Betaling. Extrahaner der ud over betales med 6 Kroner (Sex Kroner) aarlig.

Hvor hos Gjæstgivere, Værtshusholdere og desl. Vand ønskes benyttet til Udskylning af Pissoirer, maa Ledningen indrettes efter Vandværksudvalgets Anordning. Hvorfor betales som for Extrahane.

2) Vand til Næringsbrug bringes i Løbet af 10 Aar op til en ensartet Afgift af 50 Øre pr. 100 Tdr., nemlig ved fra 1877 at forhøje 33 Øres Taxten til 34 Øre og derefter forhøje den med 2 Øre aarlig og ved for 1876 at forhøje 25 Øres Taxten til 32 Øre, for 1877 til 34 Øre og fremdeles 2 Øre aarlig, indtil det fælles Maximum 50 Øre er naaet for aaret 1885.

3) Vandindlæg i Huse paa 2000 (to tusende) Kroner Assurance eller derunder indlægges af Kommunen i Husene for enhver, som forpligter sig til at refundere Udlægget med 1/5 aarlig, at opkræve lig Skatter.

4) Udgifterne ved Vandværkets drift bæres af Kæmnerkassen under den almindelige Ligning. I Anledning af den forestaaende Forandring fastsættes dog ved Revision af Vedtægten for Beskatningen af Byens faste Ejendomme disses Bidrag til 30,000 er trediv tusende Kroner (istedetfor de i Vedtægten § 2 nævnte 11,878 Rdl. 1 Mk. 2 Sk.), at fordele som Hus og Grundskat over det hele efter Revisionen under den sammenbyggede By indbefattede Areal. Idet vi forbeholder os at motivere dette Forslag mundtlig, er det vort Ønske, at det maa blive drøftet og udarbejdet med Hensyn til Enkeltheder ved et Udvalg, enten Vandværksudvalget eller et særligt Udvalg i Forbindelse med dette. Aarhus, den 3die Marts 1875. J. M. Mørk. Chr. P. Spliid. N. Hald. Kraiberg. Til Aarhus Byraad, "Byraadet vedtog at nedsætte et Udvalg til nærmere at overveje Sagen. Valget af Medlemmer til Udvalget udsattes til et senere Møde.

(I Mødet 1ste April bestemtes, at Udvalget skulde bestaa af 5 Medlemmer, nemlig foruden Vandværksudvalget af Mørk og Kraiberg).

Uddrag fra byrådsmødet den 9. april 1875 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 252-1874)

der fremlagdes en kommunikation af en skrivelse fra Indenrigsministeriet til Stiftamtet af 27de Marts om, at der af laanet af 1874 maa anvendes indtil 27,173 Kr. 2 Ør. til Vandværkets anlæg, saalydende:

"I anledning af det med Amtets behagelige skrivelse af 12te d. M. hertil indkomne andragende fra Aarhus Byraad skulde man til behagelig efterretning og videre fornøden bekendtgjørelse tjenstlig melde, at Ministeriet samtykker i, at der af det med Ministeriets tilladelse i skrivelse af 7de Septbr. f. A. af Aarhus Kommune optagne laan, stort 1,200,000 Kr. anvendes et beløb af indtil 27,173 Kr, 2 Ør. til bestridelse af forskellige med anlægget af Kjøbstadens Vandværk i forbindelse staaende udgifter".

